

Logisch empirisme	Wiener Kreis	Theoriën zuiveren van het metafysische. Niet empirisch te staven= betekenisloos	Verificatie, confirmatie Analyse van taaluitingen
Kritisch rationalisme	Popper	Waarheid is een besluit (uit verstand)	Nieuwe theorie is onafhankelijk toetsbaar (falsificatie) Hogere corroboratiegraad- te verkiezen Grotere empirischeinhoud-te verkiezen
Paradigmatheorie	Kuhn	Normale wtsch.- anomalien- revolutionaire wtsch = nieuw paradigma (wereldbeeld van wtsch. gemeenschap)	Geen onafhankelijke criteria voor vooruitgang
Onderzoeksprogramma's	Lakatos	Onafhankelijke criteria wanneer een onderzoeks programma succesvol is/ moet worden ingeruild	1) nieuwe theorie verkl. oude feiten 2) nieuwe th. verklaart ook nieuwe feiten 3) sommige nieuwe feiten empirisch bevestigd 1+2= theoretischprogressief; 1+2+3= pragmatisch progr. Succes = alle 1+2, sommige 1+2+3
Convergent realisme		Waarheid wordt steeds dichter benaderd (naief realisme is niet haalbaar)	Cofereren (andere begrippen, zelfde entiteit) Conceptuele vooruitgang,, lijst eigenschappen.langer Pragmatische vooruitgang, verkl. oude+nieuwe versch.
Sociaal constructivisme relativisme	Collins, EPOR,SCOT	Feiten zijn sociale constructies, niet meer	-Interpretatieve flexibiliteit -Sluiten discussie -Plaatsen in sociale context

Instrumentaal realisme	Idhe	Geen representatie Geen referentie	Nieuwe praktijken maken de werkelijkheid beter hanteerbaar
Wetenschapsantropologie translatietheorie artornetwerkteorie	Latour	Wetensch. demystificeren verbanden wtsch/maatsch ontrafelen	1) vertrouwd raken met wtsch. praktijk/controversen 2) vooroordelen thuis laten 3) sceptisch tov verklaringen die uit context zijn gehaald 4) wtsch in wording, /niet verwarren met eindresultaat laboratorium hefboomfunctie
Functionele deviant sociologie		Maatsch. als levend org.	Medicalisering is humanisering
Interactionistische deviant sociologie	Foucault	Samenleving is netwerk van sociale interacties	Primaire deviantie (door de vingers zien) Secundaire deviantie (etikettering) Foucault- episteme, biopouvoir, discours disciplineren
genderbenadering		Wetenschap is niet alleen waarnemen, ook waarmaken	1) wtsch. heeft vooroordelen over de aard van de vrouw 2) de vrouw wordt in de wtsch. ontkend (reproductie) 3) wtsch norm mannelijk/. Objectief 4) wtsch weer spiegelt maatschappij, man dominant
Geisteswissenschaften	Dilthey	Mens is historisch/ cultureel wezen	NW alleen verklaren (Kant) GW daarnaast ook Verstehen
Empirisch analytische wtsch	Hempel	verklaren, voorspellen, beheersen	Deductief nomologisch verklaringsmodel Postulaten: analyseerbaarheid, wetmatigheid Eisen: tot verklaring leidende relevantie, toeschaarbaarheid De Groot -observeren -inductie -deductie -toetsing -evaluatie

Cretonisme	Paley	Schepper heeft alle soorten geschapen, daarna weinig verandering Schepper heeft alles perfect aangepast aan omgeving gemaakt Alleen mens heeft ziel/ verstand	
Evolutiebiologie Teleonomie	Darwin	Survival of the fittest: -Er zijn variaties -Er is een strijd om het bestaan -Er is een natuurlijke selectie	Postulaten -organismen planten zich voort -er zijn erfelijk bepaalde variaties -een organisme kan genetisch materiaal overdragen aan nakomelingen genotype-fenotype ultimaat-causale verklaring =waartoe proximaat-causale verklaring=waardoor
Narratieve wetenschappen		Herinterpreteren Verklaren is herbeschrijven	Object wordt in een verhaal geplaatst dat langs hermeneutische weg verstaan/ ontsloten kan worden